BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
GOVERNMENT

Broj: 03-02-820/2026
Sarajevo, 21.10.2026. godine

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

- Zastupnički dom -

- Dom naroda -

Poštovani,

Sukladno članku IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u svezi sa člankom 172. stavak (1) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH", br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i člankom 164. stavak (1) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH", br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), radi razmatranja i usvajanja po skraćenom postupku, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O GRADU SANSKI MOST,** koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 72. sjednici, održanoj 20.10.2026. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE - VLADA - Sarajevo 1

PREMIJER

Nermin Nikšić

Privitak:
- Prijedlog zakona na hrvatskom jeziku (CD)
- Izjava o usklađenosti
- Obrazac broj 2
- Obrazac IFP-NE

Co: Federalno ministarstvo pravde
gosp. Vedran Škobić, ministar

Adresa: Hamdije Čemerlića 2, 71000 Sarajevo
Tel.: +387 33 66 44 49, Fax.: +387 33 21 24 11, +387 33 66 72 69
www.fbihvlada.gov.ba
e-mail: sekretar@fbihvlada.gov.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

PRIJEDLOG

Z A K O N
O GRADU SANSKI MOST

Sarajevo, listopad 2026. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Kako se radi o Zakonu koji nije složen i obiman predlažemo da se isti sukladno članku 172. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i članku 164. Poslovnika Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), razmatra po skraćenom postupku.

ZAKON
O GRADU SANSKI MOST

Članak 1.
Predmet Zakona

Sukladno s uvjetima iz članka 5. stavak (2) Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/06 i 51/09) ovim zakonom se uspostavlja Grad Sanski Most, određuje njegov teritorij, propisuje svojstvo, tijela, način izbora gradskog vijeća i gradonačelnika, uređuje donošenje privremene statutarne odluke, donošenje statuta, raspisivanje izbora i druga pitanja od značaja za primjenu ovoga zakona.

Članak 2.
Teritorij

Teritorij Grada Sanski Most čine sva naseljena mjesta, koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru Općine Sanski Most na dan stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 3.
Svojstvo

Grad Sanski Most je jedinica lokalne samouprave i ima svojstvo pravne osobe.

Članak 4.
Samoupravna tijela

(1) Samoupravna tijela Grada Sanski Most su Gradsko vijeće i gradonačelnik.
(2) Samoupravna tijela Grada Sanski Most poslove iz svoje nadležnosti vrše sukladno ustavu, zakonu i Statutu Grada.
(3) Mandat vijećnika Gradskog vijeća i gradonačelnika je četiri godine.

Članak 5.
Gradsko vijeće

(1) Tijelo odlučivanja Grada Sanski Most je Gradsko vijeće.
(2) Broj članova Gradskog vijeća određuje se Statutom Grada sukladno zakonu.
(3) Gradsko vijeće Grada Sanski Most bira se demokratskim putem na neposrednim i tajnim izborima na području cijelog grada.

Članak 6.
Gradonačelnik

(1) Izvršno tijelo Grada Sanski Most je gradonačelnik.
(2) Gradonačelnik Grada Sanski Most bira se sukladno Zakonu o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 19/08).

Članak 7.
Statut

(1) Grad Sanski Most ima Statut.
(2) Statutom Grada Sanski Most propisuje se i uređuje samoupravni djelokrug Grada, njegova obilježja, sjedište, javna priznanja, organizacija, ovlasti i način rada njegovih tijela, međusobni odnosi Gradskog vijeća i gradonačelnika, oblici neposrednog odlučivanja građana, suradnja sa drugim jedinicama lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za Grad.
(3) Statut Grada Sanski Most mora biti sukladan s Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavom Unsko-sanskog kantona i federalnim i kantonalnim zakonodavstvom.
(4) Statut Grada Sanski Most priprema i usvaja Gradsko vijeće dvotrećinskom većinom vijećnika Gradskog vijeća.

Članak 8.
Pravno sljedništvo

(1) Grad Sanski Most je pravni sljednik Općine Sanski Most i ima zakonom određene nadležnosti grada i preuzima nadležnosti, prava, obveze i imovinu općine čiji je pravni sljednik.
(2) Vijećnici Općinskog vijeća Sanski Most i načelnik Općine Sanski Most, izabrani na Općinskim izborima održanim 6. listopada 2024. godine, stupanjem na snagu ovoga zakona, nastavljaju s radom kao vijećnici Gradskog vijeća i gradonačelnik Grada Sanski Most.
(3) Općinska tijela uprave i upravne organizacije, stručne i druge službe i druga općinska tijela, stupanjem na snagu ovoga zakona nastavljaju s radom kao tijela i službe Grada Sanski Most.
(4) Javna poduzeća i javne ustanove, čiji je osnivač Općina, nastavljaju s radom kao javna poduzeća i ustanove Grada Sanski Most.

Članak 9.
Privremena statutarna odluka

Vijećnici izabrani na Općinskim izborima za Općinu Sanski Most održanim 2024. godine donijet će Privremenu statutarnu odluku Grada Sanski Most u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona, koja će važiti do donošenja Statuta Grada.

Članak 10.
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

O B R A Z L O Ž E NJ E
PRIJEDLOGA ZAKONA O GRADU SANSKI MOST

I. - USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovoga zakona je sadržan u odredbi članka IV. A. 5. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine gdje je propisano da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine donosi zakone o obavljanju dužnosti u federalnoj vlasti i u odredbi članka 5. stavak (2) Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 49/06 i 51/09) gdje je propisano da se grad, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom, na temelju sporazuma o udruživanju dvaju ili više općina odnosno odluke Općinskog vijeća općine koja ispunjava propisane kriterije iz stavka (1) ovoga članka, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem gradskom centru kao zaokruženom urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika. Također, stavkom (3) istoga članka je propisano da grad u smislu ovoga zakona predstavlja sjedište kantona i u slučaju neispunjavanja uvjeta iz stavka (2) ovoga zakona.

Budući da je Općinsko vijeće Općine Sanski Most usvojilo Odluku o proglašenju Grada Sanski Most, broj: 01-02-181/25 od 18.06.2025. godine, ispunjeni su svi uvjeti za izradu ovoga zakona.

Napominjemo da je člankom VI. A.1. (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koji je dodan Amandmanom XVI. na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 13/97) utvrđeno:

„VII. GRADSKE VLASTI

Članak 1.

Za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave sukladno federalnom zakonom.“

Iz navedenog članka Ustava Federacije Bosne i Hercegovine vidljivo je da je Ustav izrazom „formira se“ propisao obvezu formiranja grada za područja dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana i predstavlja imperativnu normu, s tim da je ustavotvorac dalje propisao da se grad formira sukladno federalnom zakonu.

Zakonom o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09), propisano je u članku 5. sljedeće:

„Članak 5.

Grad je jedinica lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva.

Grad se, osim ustavom, uspostavlja federalnim zakonom na temelju sporazuma o udruživanju dvaju ili više općina, odnosno odluke Općinskog vijeća općine koja ispunjava propisane kriterije iz stavka 1. ovoga članka, a koja ima najmanje 30.000 stanovnika, odnosno u čijem gradskom centru kao zaokruženom urbanom području živi najmanje 10.000 stanovnika.

Grad u smislu ovoga Zakona predstavlja sjedište kantona i u slučaju neispunjavanja uvjeta iz stavka 2. ovoga članka.

Izuzetno od uvjeta iz st. 1. i 2. ovoga članka, gradom se može proglasiti općina od posebnog povijesnog i kulturnog značaja."

Iz navedenih odredbi Ustava i Zakona slijedi zaključak da Ustav propisuje imperativnu normu za formiranje grada u određenim situacijama, ali ne zabranjuje formiranje grada u bilo kojoj situaciji, nego je to ostavljeno zakonodavcu da uredi federalnim zakonom.

Zakonodavac je, polazeći od tog ustavnog ovlaštenja Zakonom o načelima lokalne samouprave predvidio mogućnost formiranja grada i na području jedne općine, na temelju odluke općinskog vijeća uz ispunjavanje određenih uvjeta (da je općina urbana infrastrukturna cjelina povezana svakodnevnim potrebama građana) i da ima najmanje 30.000 stanovnika od čega u gradskom centru živi 10.000 stanovnika, što Sanski Most ima, točnije po zadnjem popisu stanovništva brojao je 41.475 stanovnika od toga u užem urbanom dijelu 16.913.

Osim toga, utvrđeno je da se gradom može proglasiti općina od posebnog povijesnog i kulturnog značaja, što svakako Općina Sanski Most jeste, te se na temelju toga i broja stanovnika u smislu Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine smatra gradom.

II. - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Sanski Most je grad s bogatom poviješću koja seže u daleku prošlost.

Povoljan geografski i klimatski položaj uvjetovao je da je područje današnje općine bilo nastanjeno još od prapovijesnog doba. Ispitivanjem ovog terena, utvrđeno je 18 prapovijesnih lokaliteta, 19 lokaliteta iz doba rimske dominacije, a 20 lokaliteta pripada srednjem vijeku. Brojnost lokaliteta potvrđuje činjenicu da je ovo područje bilo nastanjeno u kontinuitetu skoro 4 000 godina.

Od prapovijesnih lokaliteta najznačajnije su pećine Hrustovačka i Dabarska pećina. Hrustovačka je jedina istražena pećina. O njoj je prvi put pisano u „Bosanskom glasniku", zvaničnom glasilu za BiH u 1914. godini. Istraživanje pećine počeo je dr. Mihovil Mandić 1939. godine, a završio dr. Alojz Benac 1947. godine. Pećina je svrstana u lokalitete slavonske kulture, što je bio prvi slučaj takvog naselja u BiH.

Drugi značajni arheološki lokalitet je nekropola ravnih grobova u Sanskom Mostu. Prilikom izgradnje puta Sanski Most–Prijedor, u samom gradu, 1895. godine otkrivena je i istražena nekropola ilirskog plemena Mezeja. S obzirom na vrijednost nađenih predmeta iskopavanje lokaliteta je povjereno kustosu Zemaljskog muzeja, Franji Fijali.

Stari Majdan je naročito poznat po bogatstvu željezne rude koja je ovdje korištena i u predrimsko doba. Na temelju nalaza, a posebno epigrafskih spomenika, doznajemo da je ovo područje bilo od izuzetnog ekonomskog značaja za rimsku državu.

Na temelju pronađenih predmeta porijeklom iz Dalmacije, Grčke i Sjeverne Europe, kao i rimskih miljokaza može se zaključiti da je postojala putna komunikacija s razvijenim gradovima, ali i da je rijeka Sana korištena za plovidbu splavovima i lađama radi prijevoza rude i drveta prema Sisciji (Sisak) kao značajnom metalurškom centru. Tradicija korištenja Sane za plovidbu održala se sve do prvih desetljeća prošlog stoljeća.

Antički izvori ukazuju da su u dolini Sane živjeli Mezeji, veliko i snažno ilirsko pleme. Prema jednom dokumentu iz 75. godine n. e. Mezeji su imali plemensku općinu s centrom u utvrđenom gradu koji se zvao Splonum, a nalazio se na rijeci Sani (nepoznata lokacija). Grad se spominje u epigrafskom spomeniku iz Salone, ali i u natpisu iz Komine kod Pljevlja.

Prije rimskih osvajanja ovih prostora, stanovništvo je uglavnom živjelo u gradinskim naseljima. Zahvaljujući bogatstvu šuma, objekte su gradili isključivo od drveta.

Nakon rimskog osvajanja i uspostavljanja njihove uprave, napuštaju se gradinska naselja i stanovništvo se preseljava u njihova podnožja. Područje Mezeja je pripadalo rimskoj provinciji Dalmaciji.

Nakon pada Rimskog carstva 476. godine, ovi krajevi padaju pod vlast istočnih Gota (493-535.), a potom pod vlast Bizantije. To je i period kada Slaveni počinju naseljavati ove prostore, a seoba će se okončati u 7. stoljeću.

Najstariji do sada pronađeni dokument koji govori o području Sanskog Mosta je listina Bele IV. od 20.07.1244. godine. U tom dokumentu se uz Usori i Soli, spominju u vrijeme bana Mateja Ninoslava i „Donji kraji" (krajevi) kao dijelovi banovine Bosne. Donji kraji su početkom XIII. st. obuhvaćali sljedeće župe: Plivska, Zemljička, Vrbanjska i Mrenska, a potom i župu Sana, Glaž, Vrbas, Banica i Dubica.

Župa Sana je obuhvaćala područje srednje i donje Sane do ušća u Unu, s poznatim mjestima: Blagaj, Sana, Kamengrad, Japra, Vodica, Oštra Luka, Kozar i Hrvanići.

Donji kraji su obuhvaćali veći dio današnje Bosanske krajine, pa neki povjesničari (F. Šišić, V. Klaić i dr.) pretpostavljaju da je današnji naziv Krajina za ovaj dio Bosne nastao od srednjovjekovnog naziva Donji kraji, tj. Donji krajevi odnosno Krajina.

Župa Sana i grad Sana se spominju i u kasnijim dokumentima (1258., 1264., 1278., 1328. i dr.), a navodi se i da je kralj Ostoja 1404. godine posjetio grad i župu. Ostaje i dalje otvoreno pitanje same lokacije grada Sane, da li su ostaci starog grada u centru sadašnjeg Sanskog Mosta na lijevoj obali Sane temelji srednjovjekovnog grada ili se on nalazi negdje u okolini.

Od srednjovjekovnih gradova, na ovom prostoru, značajnu ulogu je imao Kamengrad, koji je pripadao župi Sana, a spominje se prvi put 1374. godine u vlasništvu knezova

Babonića Blagajskih. U gradu je postojala katolička župa i franjevački samostan, koji će nakon osmanskih osvajanja imati značajnu ulogu.

Padom srednjovjekovne Bosne pod osmansku vlast 1463. godine, ovi krajevi će ući u sastav Otomanskog Carstva.

Kamengrad je u okvirima Osmanskog Carstva postao sjedište istoimene nahije, koja je obuhvaćala veći dio sanske župe. Imao je tvrđavu s vojnom posadom s dizdarom na čelu, a u naselju ispod tvrđave administrativne poslove obavljao je subaša, a kasnije vojvoda. Polovinom XVI. stoljeća formiran je kamengradski kadiluk kao središte sudske vlasti. Iza 1642. godine postaje sjedište istoimene kapetanije. U tom periodu služio je kao polazna točka osmanskih osvajanja ka Zapadu.

Ispod tvrđave se nalazi musalla posvećena sultanu Mehmedu II. Od 1996. godine, svake godine se u mjesecu srpnju održavaju „Dani musalle" kao duhovna i kulturna manifestacija.

Prema objavljenim dokumentima Sanski Most se prvi put spominje 1624. godine pod imenom Vakuf, kao zavještajnica namjesnika Hamzibega koji je i osnivač grada. Od XVII. do XIX. st. u dokumentima se spominje pod različitim nazivima (Vakuf, Kulen-Vakuf, Tvrđava Sanski Most, Skucani Vakuf na Sani, Skucani Vakuf, Sanska kurprija – ćuprija), a današnje ime se koristi u kontinuitetu od 1878. godine.

U vjerskom pogledu ovaj prostor karakterizira multikonfesionalnost (islam, pravoslavlje i katoličanstvo), što čini njegovu posebnost i bogatstvo. Bez obzira na izazove na koje je nailazila u proteklim stoljećima, takva slika i danas karakterizira ovu sredinu.

Odlukom Berlinskog kongresa, Austro-Ugarska je dobila pravo da okupira BiH.

Prema prvom popisu stanovništva 1879. godine, kotar Sanski Most je imao 3088 kuća i 20095 stanovnika, 14 svećenika, 19 činovnika, 3 učitelja, 1 zdravstvenog službenika, 1406 kućevlasnika i zemljoradnika, 2351 kmeta, 150 trgovaca i obrtnika i 209 pomoćnih radnika. Prema drugom popisu stanovništva iz 1885. godine, broj stanovnika se povećao za 29,57%, a prvi se u gradu spominju i Jevreji (7), koji će živjeti na ovim prostorima do Drugog svjetskog rata i dati doprinos njegovom razvitku.

Četvrti (posljednji u Monarhiji) popis izvršen je 1910. godine. Prema tom popisu, kotar Sanski Most je obuhvaćao površinu 1017 km^2, dvije gradske općine S. Most i Stari Majdan, 22 seoske općine, 5753 nastanjene kuće sa 38422 stanovnika.

Sanski Most je 1914. godine imao (grad) 2234 stanovnika, od čega 1249 Muslimana-Bošnjaka, 679 Srba, 249 Hrvata, 55 Jevreja i 1 evanđelistu. U gradu je bilo više od 50 trgovina i zanatskih radnji, jedan hotel, Agencija Zemaljske banke (Landesbank), Agencija duhanskog monopola, Prva hrvatska štedionica, Srpska štedionica, a u Čaplju splavište balvana firme Štajnbajs. U gradu su djelovale i muslimanska, srpska i hrvatska čitaonica. Izgrađena je 1914. godine i zgrada željezničke stanice, a prvi vlak kroz Sanski Most je prošao srpnja iste godine.

Za vrijeme postojanje Kraljevine SHS (1918-1929.), odnosno Kraljevine Jugoslavije (1929-1941.), Sanski Most je bio sjedište sreza u sastavu Bihaćke okružne oblasti, a potom Vrbaske banovine.

Sanski srez je prema popisu iz 1921. godine imao 38835 stanovnika, a 1931. godine (posljednji popis u Kraljevini) 50671, što predstavlja porast za 30,49%, odnosno godišnji prirast od 3,05%.

Za 22 godine postojanje Kraljevine, u sanskom srezu izgrađen je put od Starog Majdana do Budimlić Japre (1935. godine) i betonski most na rijeci Sani u Sanskom Mostu (1938. godine). Uskotračna željeznička pruga postala je državna i prevozila je robu i putnike. Na području sanskog sreza u 31 naselju su djelovale osnovne škole, a 1935./36. godine je otvorena građanska škola – poljoprivrednog smjera.

Početak Drugog svjetskog rata u Kraljevini Jugoslaviji 6.4.1941. godine, njena kapitulacija nakon 12 dana, doveli su do podjele iste između fašističkih sila. Njemačka i Italija su civilnu upravu u BiH prepustili NDH uz dogovor o demarkacijskoj crti njihovih interesnih područja. Ta crta je upravo išla rijekom Sasinom kroz Sanski Most.

Od događaja tijekom rata vezanih za Sanski Most posebno je značajno Drugo zasjedanje ZAVNOBiH-a, održano 30.6-2.7.1944. godine. Na zasjedanju ZAVNOBiH je konstituiran kao najviše zakonodavno i izvršno tijelo federalne BiH, čime BiH dobiva i svoj parlament i vladu i de facto i de jure postaje federalna državna jedinica u okviru tadašnje Demokratske Federativne Jugoslavije kao složene države.

Posebnost zasjedanja čini Deklaracija o pravima građana BiH. Deklaracijom, usvojenom na zasjedanju, građanima BiH garantirana su temeljna ljudska prava koja čine sadržinu svakog demokratskog ustava (nacionalna ravnopravnost, sloboda savjesti i vjeroispovijesti, sloboda zbora i govora, sloboda udruživanja i tiska, osobna i imovinska sigurnost, sloboda privatne inicijative, pravo na žalbu, aktivno i pasivno biračko pravo s navršenih 18 godina itd.).

Deklaraciju čini specifičnom i činjenica da je usvojena tijekom rata, što je jedinstven primjer u svijetu, da je usvojena četiri godine prije usvajanja Opće deklaracije o ljudskim pravima OUN-a, i da za razliku od iste tretira i socijalna, obrazovna i zdravstvena prava građana.

Sanski Most nakon Drugog svjetskog rata karakterizira nagli razvitak ne samo privrede, nego i svih drugih segmenata života i rada (zdravstvo, obrazovanje, kultura, sport, itd.). To je vrijeme ubrzane industrijalizacije, otvaranja fabrika (ŠIP „Sana“, RMU „Kamengrad“, GIP „20. oktobar“, “Poljoprom”, “Metalorad”, “Famos”, “Sanakeram”, TRO „Sloboda“ i dr.). Dolazi i do modernizacije putne mreže prema Prijedoru, Ključu, Bosanskoj Krupi, elektrifikacije, izgradnje vodovoda i dijela kanalizacijske mreže.

Prema popisu stanovništva iz 1948. godine u općini je živjelo 45574 stanovnika, a po popisu iz 1981. godine 62467, da bi po posljednjem popisu u SFRBiH Sanski Most imao 60307 stanovnika.

U tom periodu je izgrađeno više značajnih objekata (Dom zdravlja, Srednjoškolski centar, 4 osmogodišnje škole u gradu i 6 u mjesnim zajednicama, Društveni dom, Robna kuća „Sanjanka", Hotel „Sanus", Hotel „Korčanica", zgrada kina, i dr.).

Značajno je spomenuti da je grad nosio epitet „grad cvijeća", a od tradicionalnih manifestacija izdvajaju se Grmečka korida, Književne večeri na Šušnjaru, te Majsko drugovanje na Sani koje je okupljalo slikare naivne umjetnosti s prostora bivše Jugoslavije.

Razvoj grada i općine zaustavljen je u periodu 1992.-1995. godine.

Oslobađanjem grada 10.10.1995. godine, Sanski Most ulazi u novu fazu. Vrijeme tranzicije kroz koju BiH, time i Sanski Most, kreće ka europskim integracijama, nažalost, ide sporijim tempom. Grad je obnovljen i u infrastrukturnom i arhitektonskom pogledu, i po mišljenjima mnogih jeste jedan od ljepših bosanskih gradova. Posebno je značajno da ima status „otvorenog grada" i da je sačuvao svoju heterogenost u nacionalnom i vjerskom pogledu.

Najznačajniji spomenici i kulturno-povijesni lokaliteti su:

- Zgrada II. zasjedanja ZAVNOBiH-a
- Rimski most u Starom Majdanu
- Fatihova Musalla u Kamengradu - iz osmanskog carstva
- Tvrđava Kamengrad - srednjovjekovna utvrda iz vremena kraljevine Bosne
- Zgrada stare željezničke stanice - povijesna građevina
- Hamzibegova džamija - monumentalna džamija iz 16. stoljeća
- Katolička crkva sv. Josipa - primjer austro-ugarske crkvene arhitekture iz 19. stoljeća
- Pravoslavna crkva sv. Trojice - važna za vjersku i kulturnu povijest pravoslavne zajednice
- Pećine - Hrustovačka i Dabarska pećina
- Memorijalni kompleks "Šušnjar"
- Spomen - park žrtvama rata 1992-1995. - simbol borbe za mir i sjećanje na žrtve.

Sanski Most, kao općina, prema popisu iz 2013. godine ima 41.475 stanovnika.

Posjeduje razvijeno gradsko jezgro i više prigradskih naselja.

U centralnom gradskom području živi 16.913 stanovnika (prema popisu iz 2013. godine), što zadovoljava kriterije za gradsku sredinu.

III. - OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Odredbom članka 1. propisan je predmet Zakona.

Odredbom članka 2. je propisano da se Grad Sanski Most sastoji od naseljenih mjesta koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru Općine Sanski Most na dan stupanja na snagu ovoga zakona.

Odredbama čl. 3., 4. i 5. je propisano da je Grad Sanski Most jedinica lokalne samouprave i ima svojstvo pravne osobe, da su samoupravna tijela Grada Sanski Most Gradsko vijeće i gradonačelnik i propisan njihov izbor i druga pitanja.

Odredbom članka 6. je propisano da Grad ima Statut te ostala pitanja koja se rješavaju statutom.

Odredbom članka 7. je propisano da je Grad Sanski Most pravni sljednik Općine Sanski Most.

Odredbama članka 8. se regulira pravno sljedništvo Grada Sanski Most u odnosu na Općinu Sanski Most. Ova odredba je nužna kako bi se osigurao kontinuitet izvršavanja nadležnosti vijeća, načelnika i tijela uprave.

Odredbom članka 9. je propisano da će općinski vijećnici Općine Sanski Most izabrani na Općinskim izborima za Općinu Sanski Most održanim 2024. godine donijeti Privremenu statutarnu odluku Grada Sanski Most u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona, koja će važiti do donošenja Statuta Grada.

IV. – USKLAĐIVANJE S PROPISIMA EU

Ne postoje izvori prava EU s kojim je potrebno vršiti usklađenost.

V. - SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona nije potrebno osigurati sredstva iz Proračuna Federacije BiH.